

Förhandsinformation om Investeringsparkonto

FÖRHANDSINFORMATION OM INVESTERINGSSPARKONTO tillhandahålls kunden innan avtal om Investeringsparkonto undertecknas.

Vad är ett Investeringsparkonto?

Investeringsparkontot är en schablonbeskattad sparform som är tillgänglig för privatpersoner och dödsbon. Sparformen är frivillig och utgör ett alternativ till sparande i värdepapper på en vanlig depå, som är föremål för konventionell beskattning, eller till ett schablonbeskattat kapitalförsäkringssparande. Ett Investeringsparkonto kan inte innehas gemensamt med en annan person.

Investeringsparkontot kan beskrivas som ett för skatteändamål samlat sparande av godkända kapitalplaceringar, inklusive inlåning. Genom att innehavet på Investeringsparkontot schablonbeskattas så kan du sätta in pengar på kontot och handla med finansiella instrument och omplacera dessa utan att behöva redovisa varje kapitalvinst eller kapitalförlust i din deklaration. För att du ska kunna avgöra om det är en fördel för dig att placera ditt sparande på ett Investeringsparkonto jämfört med andra sparformer är det dock viktigt att du beaktar ett antal faktorer såsom din bedömning av marknadsutvecklingen, din sparhorisont, vilka värdepapper du vill spara i samt dina personliga förhållanden i övrigt.

Lagen om Investeringsparkonto (ISKL) och avtalet om Investeringsparkonto anger ramarna för vilka tillgångar som får förvaras på Investeringsparkontot och hur överföringar av tillgångar till och från kontot får ske. Det är dock allmänna civilrättsliga bestämmelser och principer som avgör vem som äger och vem som har rätt till de tillgångar som förvaras på ett Investeringsparkonto. Vidare gäller sedvanliga regler om hur Ålandsbanken Abp (Finland), svensk filial, (Banken), ska hantera kunders tillgångar med mera. Tillgångar som förvaras och/eller sätts in på ett Investeringsparkonto kan omfattas av bestämmelserna om investerarskydd och insättningsgaranti.

Hur fungerar det?

För att öppna ett Investeringsparkonto behöver du ingå ett särskilt avtal om Investeringsparkonto med Banken. Kontot innefattar dels en depå med finansiella instrument, dels ett inlåningskonto. De tillgångar som på detta sätt hör till och förvaras på Investeringsparkontot redovisas skattemässigt som en enhet.

Vilka avgifter tas ut?

För Investeringsparkontot tar Banken ut en avgift enligt vid var tid gällande prislista. För de anslutna tjänsterna som erbjuds inom ramen för Investeringsparkontot tar Banken ut de avgifter som gäller enligt avtal och villkor för respektive erbjudande. Detsamma gäller andra befintliga konton eller sådana konton som Banken öppnat för din räkning och till vilket/vilka tillgångar, som inte får förvaras på Investeringsparkontot, förs över.

Information om vid var tid gällande priser finns att tillgå på www.alandsbanken.se samt på Bankens kontor.

Hur beskattas sparandet?

Tillgångar som är hänförliga till Investeringsparkontot schablonbeskattas. Det innebär att den enskilde inte beskattas utifrån faktiska

inkomster och utgifter på de tillgångar som förvaras på Investeringsparkontot. Istället utgår en schablonskatt som beräknas på förväntad årlig avkastning. Denna skatt beräknas utifrån ett så kallat kapitalunderlag som baseras på marknadsvärdet på tillgångarna som förvaras på kontot.

Kapitalunderlaget för ett visst beskattningsår uppgår till en fjärdedel av summan av marknadsvärdet av:

1. tillgångar som vid ingången av varje kvartal under året förvaras på Investeringsparkontot, dock inte andra kontofrämmande tillgångar än sådana som förvaras på Investeringsparkontot med stöd av 17 § ISKL,
2. kontanta medel som sätts in på Investeringsparkontot under året, om insättningen inte sker från ett annat eget Investeringsparkonto,
3. investeringstillgångar som investeringsspararen under året överför till kontot, om överföringen inte sker från ett annat eget Investeringsparkonto, och
4. investeringstillgångar som under kalenderåret överförs till kontot från någon annans Investeringsparkonto.

Kapitalunderlaget multipliceras med en räntefaktor som uppgår till statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret plus 1 procentenhet. Detta resulterar i en schablonintäkt som ska tas upp till beskattning – oavsett om värdet på ditt innehav på Investeringsparkontot ökar eller minskar. Som lägst ska schablonintäkten beräknas till 1,25 procent av kapitalunderlaget. Banken beräknar och rapporterar schablonintäkten till Skatteverket.

För beskattningsåret 2025 har det införts en skattefri grundnivå på 150 000 kronor för den enskildes sammanlagda sparande på investeringsparkonto och kapitalförsäkring. Från och med beskattningsåret 2026 höjs den skattefria grundnivån till 300 000 kronor. Den skattefria delen på den enskildes sammanlagda sparande erhålls automatiskt som ett avdrag i kapital i inkomstdeklarationen och ingen begäran om avdrag behöver göras.

Som angavs ovan ökar insättningar av kontanta medel på Investeringsparkontot kapitalunderlaget och därmed schablonintäkten som skatten beräknas på. När det gäller ränta på kontanta medel finns det dessutom en särskild regel som i vissa fall kan leda till dubbelbeskattning. Om räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning någon gång överstigit det högsta av antingen statslåneräntan den 30 november föregående år ökad med en procentenhet eller 1,25 procent ska räntan beskattas på vanligt sätt samtidigt som de kontanta medlen ingår i kapitalunderlaget. Denna regel gäller dock inte för ränteplaceringar som du gör i form av finansiella instrument som exempelvis räntefonder eller noterade obligationer.

För personer som är begränsat skattskyldiga i Sverige gäller särskilda skatteregler. Det är därför viktigt att du informerar Banken om din skatterättsliga hemvist förändras, till exempel vid utlandsflytt. Det finns ingenting i lagen om investeringsparkonto eller skattelagstiftningen som hindrar att du har kvar ditt Investeringsparkonto även om du flyttar utomlands, men du bör vara medveten om att tillgångarna som förvaras på ditt Investeringsparkonto då inte längre kommer att vara föremål för schablonbeskattning.

Hur tas skatten ut?

Banken gör inte några preliminära skatteavdrag på Investeringssparkontot men ska årligen lämna kontrolluppgift till Skatteverket om schablonintäktens storlek. I din deklaration

tas sedan schablonintäkten upp som en vanlig kapitalinkomst från vilken du kan göra ränteavdrag etc. Ett överskott i inkomstslaget kapital beskattas på sedvanligt sätt med 30 procent och ett underskott i inkomstslaget kapital kan medföra skattereduktion. Skatteverket bestämmer den slutliga skatten som framgår av det årliga skattebeskedet.

Om du är bosatt utomlands eller sparar i utländska värdepapper kan det även utgå andra skatter på ditt innehav, till exempel svensk kupongskatt eller utländsk källskatt.

Detta kan du förvara på ett Investeringssparkonto

På ett Investeringssparkonto kan du spara i sådana investeringstillgångar som Banken vid var tid tillåter, det vill säga godkända investeringstillgångar. Du kan också sätta in kontanta medel på kontot, i sådana valutor som Banken vid var tid tillåter. I undantagsfall kan du under en begränsad tid förvara även andra typer av investeringstillgångar och så kallade kontofrämmande tillgångar på ditt Investeringsparkonto.

Enligt lagen om Investeringsparkonto utgör följande investeringstillgångar:

1. Finansiella instrument som är upptagna till handel på reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES (till exempel NASDAQ)
2. Finansiella instrument som handlas på en handelsplattform inom EES (till exempel First North)
3. Andelar i värdepappers- och specialfonder (fondandelar)

Med finansiella instrument avses till exempel aktier, obligationer samt andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning. För fondandelar uppställs inget krav på handel såsom det görs för övriga finansiella instrument.

De tillgångar som utgör av Banken godkända investeringstillgångar framgår av listan: Godkända investeringstillgångar för Investeringsparkonto hos Ålandsbanken som finns att tillgå på www.alandsbanken.se.

Detta kan du inte förvara på ett Investeringsparkonto

Enligt lagen om Investeringsparkonto utgör till exempel följande kontofrämmande tillgångar:

1. Finansiella instrument som inte uppfyller handelskravet (exempelvis onoterade aktier och obligationer)
2. Finansiella instrument som i förhållande till dig omfattas av de särskilda beskattningsreglerna för kvalificerade andelar avseende fåmansföretag (57 kap. inkomstskattelagen)
3. Finansiella instrument som getts ut av ett företag som du och dina närstående, direkt eller indirekt, har betydande ägarandelar i (tillsammans motsvarande minst tio (10) procent av rösterna eller kapitalet)
4. Andelar i utländska fonder som inte motsvarar svenska värdepappers- och specialfonder.

Som huvudregel får du på ditt Investeringsparkonto alltså inte förvara sådana investeringstillgångar som Banken inte godkänner och inte heller kontofrämmande tillgångar.

I vissa situationer kan dock kontofrämmande tillgångar få förvaras på Investeringsparkontot under en övergångsperiod. Detta gäller till exempel för nyemitterade tillgångar som avses bli upptagna till handel inom 30 dagar. Om en tillgång som förvärvats i en emission inte blir upptagen till handel måste den dock flyttas från kontot senast 60 dagar efter emissionen.

I samband med olika bolagshändelser (exempelvis emission, utdelning, fusion och andelsbyte) kan tillgångar som till exempel inte uppfyller handelskravet erhållas på grund av befintliga innehav. Sådana tillgångar kan få förvaras på Investeringsparkontot under en period som sträcker sig fram till närmast följande kvartalsskifte och ytterligare 60 dagar. Detsamma gäller för tillgångar som ursprungligen varit godkända investeringstillgångar men som blivit kontofrämmande till exempel i samband med avnotering. Om de kontofrämmande tillgångarna under övergångsperioden blir upptagna till sådan handel som krävs för investeringstillgångar får de fortsättningsvis förvaras på Investeringsparkontot. I annat fall måste de flyttas från kontot senast den sista dagen i perioden. Detta gäller även om sådana investeringstillgångar som inte är av Banken godkända investeringstillgångar skulle förvaras på ditt Investeringsparkonto.

För kontofrämmande tillgångar som avser kvalificerade andelar avseende fåmansföretag eller betydande ägarandelar gäller i flera avseenden strängare regler, vilka bland annat innebär att dessa tillgångar ska föras ut från kontot senast 30 dagar efter att de blev kontofrämmande eller förvärvades på grund av befintligt innehav, det vill säga oavsett om de upphör att vara kvalificerade andelar respektive betydande ägarandelar. Det är viktigt att du fortlöpande bevakar ditt och dina närståendes innehav i finansiella instrument som kan komma att omfattas av dessa regler.

Du bör även vara särskilt uppmärksam på att förvaring av kontofrämmande tillgångar på ditt Investeringsparkonto i strid med vad som framgår ovan kan medföra att dessa tillgångar inte längre blir föremål för schablonbeskattning (se nedan).

Kan befintligt sparande överföras till Investeringsparkontot?

Du kan föra över befintligt sparande till ditt Investeringsparkonto, men det kan utlösa kapitalvinstbeskattning. Om du för över utländsk valuta eller finansiella instrument till Investeringsparkontot betraktas nämligen överföringen skatterättsligt som en avyttring, vilket betyder att du blir beskattad som om du hade sålt tillgångarna till ett pris motsvarande marknadsvärdet vid överföringen. Marknadsvärdet av det överförda sparandet betraktas samtidigt som en inbetalning som läggs till kapitalunderlaget vid beräkningen av årets schablonintäkt för Investeringsparkontot.

Hur kan man ta ut/flytta sparande från Investeringsparkontot?

Du kan när som helst ta ut ditt sparande i form av kontanta medel från Investeringsparkontot, till exempel för att använda pengarna till konsumtion eller föra över dem till ett vanligt inlåningskonto hos Banken.

Uttag av sparande i form av investeringstillgångar från Investeringsparkontot är i lag underkastade vissa begränsningar. Du kan när som helst sälja investeringstillgångar som förvaras på Investeringsparkontot, till

exempel på en reglerad marknad eller genom inlösen av fondandelar. Du kan också när som helst flytta dina investeringstillgångar till ett annat Investeringssparkonto på vilket tillgångarna får förvaras. Däremot är det inte tillåtet att flytta investeringstillgångar från det schablonbeskattade området till ett förvar som inte utgör ett Investeringssparkonto. Detta innebär att om du exempelvis vill flytta en aktie från Investeringssparkontot till ett förvar som inte utgör ett Investeringssparkonto, till exempel vanlig depå eller vanligt servicekonto, måste du först sälja aktien och därefter köpa motsvarande aktier till ett annat förvar.

Kontofrämmande tillgångar som tillfälligt förvaras på Investeringssparkontot kan du föra över till ett annat förvar som inte är ett Investeringssparkonto, till exempel vanlig depå eller vanligt servicekonto. Du kan även under vissa förutsättningar föra över kontofrämmande tillgångar till andra personer. Du kan exempelvis överföra kontofrämmande tillgångar till annan person om du har överlåtit tillgångarna på en reglerad marknad eller en handelsplattform eller på så sätt att fondandelar i en investeringsfond löses in. Överföring av kontofrämmande tillgångar kan även ske efter överlåtelse till den som emitterat tillgångarna, till Banken, till budgivaren om avyttringen var ett led i ett offentligt uppköpserbjudande, till köpande företag om avyttringen var ett led i ett förfarande om andelsbyte eller till majoritetsaktieägaren i ett bolag om avyttringen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag. Du kan slutligen föra över kontofrämmande tillgångar som överlåtit i samband med arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt till ett konto som inte är ett Investeringssparkonto.

Genom att underteckna avtalet om Investeringssparkonto lämnar du en fullmakt till Banken som kan användas för att i ditt namn öppna vanlig depå och/eller öppna vanligt konto hos Banken. Sådan depå eller sådant konto kan Banken utnyttja, till exempel om det skulle uppstå behov av att flytta ut sådana kontofrämmande tillgångar som inte får förvaras på Investeringssparkontot annat än under en begränsad tid.

Hur avslutar man Investeringssparkontot?

Du kan avsluta ditt Investeringssparkonto när som helst genom att kontakta Banken. Innan kontot avslutas måste dock de tillgångar och kontanta medel som förvaras på Investeringssparkontot flyttas till ett annat Investeringssparkonto eller säljas och därefter kan de kontanta medlen överföras till ett annat konto.

I lagen om Investeringssparkonto finns även bestämmelser som innebär att Investeringssparkontot omedelbart ska upphöra i vissa situationer. Detta gäller till exempel om du eller Banken bryter mot lagens bestämmelser om överföring av finansiella instrument från Investeringssparkontot.

När Investeringssparkontot upphör blir tillgångarna föremål för konventionell beskattning och får som huvudregel ett anskaffningsvärde som motsvarar marknadsvärdet när Investeringssparkontot upphör.

Var finns mer information?

För detaljerade regler om förvärv, förvaring och överföring av investeringstillgångar respektive kontofrämmande tillgångar hänvisas till Avtal om Investeringssparkonto, Allmänna Villkor för Investeringssparkonto och lagen (2011:1268) om Investeringssparkonto. Information om vilka godkända investeringstillgångar som Banken vid var tid tillåter på ditt Investeringssparkonto finns även att tillgå på www.alandsbanken.se samt på Bankens kontor.

Insättningsgaranti för Investeringssparkontot

Kontanta medel inom Investeringssparkontot omfattas av den i Finland lagstadgade insättningsgarantin. De deponerade medlen omfattas även av ett kompletterande skydd från den svenska statliga insättningsgarantin enligt beslut av Riksgälden. Insättningsgarantin ersätter vid Ålandsbanken Abp:s eventuella insolvens ett belopp om det högsta av maximalt 100 000 euro eller 1 050 000 kronor (SEK). Om kontoinnehavaren dessutom har andra konton i Banken eller Ålandsbanken Abp som omfattas av den finska insättningsgarantin, så utgår dock ersättning för medlen/kontona från den svenska insättningsgarantin respektive finska insättningsgarantin om totalt sammanlagt det högsta av 100 000 euro 1 050 000 kronor (SEK). Om kontoinnehavaren till exempel har ett konto med 90 000 euro och ett annat konto med 20 000 euro, får kontoinnehavaren endast ersättning om 100 000 euro.

Den finska insättningsgarantin kan därtill ersätta sådana medel som hänför sig till försäljning av en egen bostad för en tid om sex (6) månader, om medlen är avsedda att användas till anskaffning av en ny egen bostad. I ett sådant fall ersätts kontoinnehavarens fordran till fullt belopp.

Från den svenska insättningsgarantin kan därtill ersättning för medel som hänför sig till vissa särskilt angivna händelser utbetalas. Det gäller till exempel vid försäljning av privatbostad (om den inte täcks av det finska skyddet), skadeståndersättning, försäkringsutbetalning, skadeersättning, upphörande av anställning, bodelning, pension, sjukdom, invaliditet eller dödsfall. Ett sådant tilläggsbelopp kan utbetalas om högst fem miljoner (5 000 000) kronor (SEK). Skyddet gäller i tolv (12) månader från insättningen och du måste själv ansöka om tilläggsbeloppet.

Den finska insättningsgarantin administreras av Verket för finansiell stabilitet och den svenska insättningsgarantin av Riksgälden. Det finska Verket för finansiell stabilitet beslutar om utbetalning från insättningsgarantin. Fordran ska betalas inom 7 bankdagar från Verkets för finansiell stabilitets beslut om betalningsskyldighet. Om en bank försätts i likvidation räknas tiden från det att beslutet om likvidation fattats. Verket för finansiell stabilitet kan i vissa fall bevilja tilläggstid för utbetalningen. Ersättningen utbetalas i kronor (SEK).